

Addendum evaluatie Regiovensters

Datum: 14 november 2019

Managementsamenvatting

RPO en NPO hebben de pakketaanbieders met meer dan 100.000 abonnees gevraagd een inschatting te maken van de kosten en de benodigde doorlooptijd van een landelijke invoering van regionale nieuwsvensters in de verzorgingsgebieden van de 13 regionale omroepen.

In het evaluatierapport van 9 oktober is uitgegaan van de veronderstelling dat de regionale nieuwsvensters niet via satelliet worden verspreid omdat het concept 'netwerksegmentatie' niet bestaat in de wereld van satellietdistributie. Dit uitgangspunt wordt ook in dit addendum aangehouden, al schuilt daarin een potentieel gevaar inzake ongeoorloofde staatssteun als één of meer partijen worden uitgesloten van compensatie.

De gegevens van de vier betrokken distributeurs (Ziggo, KPN, Delta Fiber/Caiway en T-Mobile) zijn vervolgens geëxtrapoleerd naar de hele televisiedistributiemarkt. Uit de inventarisatie blijkt dat de jaarlijkse kosten van alle distributeurs samen structureel circa € 4 miljoen per jaar bedragen. Bij de berekening van dit bedrag is aangenomen dat de investeringen in de netwerken ter grootte van circa € 10 miljoen over drie jaar worden afgeschreven. Het investeringsbedrag zal echter wel vooraf beschikbaar moeten worden gesteld omdat partijen aangeven het redelijk te vinden dat zij dit niet hoeven voor te financieren of dit niet kunnen voorfinancieren. Alle bedragen zijn gerekend inclusief BTW.

In het eerdere evaluatierapport is berekend dat RPO en NPO jaarlijks circa € 7 miljoen nodig hebben om de regionale nieuwsvensters te realiseren. Opgeteld komen de totale structurele kosten daarmee op circa € 11 miljoen per jaar. Voor dit bedrag wordt 13 maal 5-10 minuten televisie per (werk)dag gemaakt en uitgezonden.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting.....	2
Onderzoeksvraag	3
Resultaten	3
Aandachtspunten	5

Onderzoeksvraag

De vier grootste pakketaanbieders (Ziggo, KPN, Delta Fiber/Caiway en T-Mobile) is de vraag voorgelegd een globale inschatting te maken van de investeringen, de operationele kosten en de benodigde doorlooptijd van een landelijke invoering van regionale nieuwsvensters in de verzorgingsgebieden van de 13 regionale omroepen op basis van onderstaande uitgangspunten:

- Uitzending van een regionaal nieuwsvenster van 5-10 minuten op NPO 2
- Regio-edities van NPO 2 volgen de provinciegrenzen op het primaire tv-scherm
- De regio-edities van NPO 2 staan op voorkeuzetoets 2 op de afstandsbediening
- Doorgifte in SDTV- en HDTV-kwaliteit
- Geen nPVR, Replay of catch-up voor het regiovenster. Hiervoor volstaat de landelijke editie
- Geen schakelingen (moeten zappen of anderszins) tussen landelijke en regionale edities
- Geen online / out-of-home kijken via smartphone of tablet
- Geen fasering: invoering van 13 regio-edities en één landelijke editie tegelijkertijd ⁽¹⁾

(1) In de primaire vraagstelling is hiervan uitgegaan om eenduidig beeld te krijgen van op welk moment de volledige landelijke uitrol gerealiseerd kan zijn. In de vervolggesprekken is gesproken over mogelijke fasering.

Satellietdistributie is niet meegenomen omdat het concept 'netwerksegmentatie' daar niet bestaat.

Resultaten

Alle distributeurs hebben uitdagingen om aan de uitgangspunten te kunnen voldoen, al verschilt dit per type netwerk:

- IPTV-aanbieders kennen geen koppeling tussen regio (postcode) en programma-aanbod. Dit moet ingebouwd gaan worden.
- Veel netwerksegmenten van kabelbedrijven overschrijden de provinciegrenzen. Het netwerk moet hierop worden aangepast.
- Alle partijen voorzien een capaciteitsuitbreiding in het aanvoer- en distributienetwerk
- De acquisitie ("het binnenhalen") van NPO-signalen vervijfvoudigt ⁽²⁾

(2) In de huidige situatie acquireren pakketaanbieders NPO 1, 2 en 3 in steeds twee formaten, in een SDTV- en een HDTV-formaat. Dat komt neer op 6 signalen. In de situatie na de landelijke realisatie van regio-edities van NPO 2 zijn dat de huidige 6 + 2x13 keer NPO 2. Dat komt neer op 32 signalen.

Kosten

De inschattingen van de vier distributeurs zijn gecumuleerd en geëxtrapoleerd over geheel tv-distribuerend Nederland. De jaarlijkse kosten van alle distributeurs samen bedragen structureel circa € 4 miljoen per jaar. Hierin is meegenomen:

- Afschrijvingen op benodigde investeringen en doorlopende vervangingen (CAPEX)
- Toegenomen operationele kosten (OPEX)
- BTW omdat de overheid dit niet kan verrekenen

Bij de berekening van dit bedrag is aangenomen dat de investeringen in de netwerken ter grootte van circa € 10 miljoen over drie jaar worden afgeschreven. Het investeringsbedrag zal echter wel vooraf beschikbaar moeten worden gesteld omdat partijen aangeven het redelijk te vinden dat zij dit niet hoeven voor te financieren of dit niet kunnen voorfinancieren. Alle bedragen zijn gerekend inclusief BTW.

Opgeteld bij de eerdere kostenraming van RPO en NPO van circa € 7 miljoen komt het totaal op structureel circa € 11 miljoen per jaar.

Doorlooptijd

De landelijke beschikbaarheid van regionale nieuwsvensters kan naar verwachting gerealiseerd worden 3 jaar na opdracht om volledig aan de hierboven genoemde uitgangspunten te voldoen.

Indien concessies worden gedaan, geldt een doorlooptijd van 1-2 jaar, afhankelijk van de concessie, waaronder een mogelijke fasering.

Het sec bijplaatsen van 26 kanalen (vanwege de paralleluitzending in SDTV- én HDTV-kwaliteit) naast de landelijke editie is geen optie vanwege capaciteitsbeperkingen in de netwerken en vraagt bovendien 'actief zappen' door de kijker naar een hoger kanaalnummer, waarbij het nog maar de vraag is of die nummers bij alle pakketaanbieders dezelfde kunnen zijn, hetgeen niet aansluit bij het doel van het Regionaal Nieuwsvenster vanwege de moeilijke vindbaarheid ervan. Daarnaast bemoeilijkt het de communicatie over de nieuwsvensters. Deze situatie is vergelijkbaar met de bestaande situatie waarin de regionale omroepen ieder ook een eigen positie hebben voor hun eigen televisiekanaal.

Een andere mogelijkheid is om alleen te starten in regio's waar netwerken nagenoeg samenvallen met de provinciegrenzen, waardoor tevens een fasering in regio's plaatsvindt. In de praktijk zijn dat de gebieden uit de proef: Friesland en Gelderland met onderscheidenlijk 290 duizend huishoudens × marktaandeel van de betreffende aanbieder en 920 duizend huishoudens × marktaandeel van de betreffende aanbieder. Maar ook Zeeland zou hier onderdeel van uit kunnen maken.

Financiering

Er moet rekening worden gehouden met het gegeven dat partijen pas aan de slag gaan als de financiering voor het geheel gegarandeerd is. De kans dat pakketaanbieders bereid zijn de kosten zelf te dragen of voor te financieren is nihil omdat de extra NPO-kanalen met de regiovensters hen geen extra abonnees of inkomsten opleveren.

Aandachtspunten

Tenslotte willen NPO en RPO een aantal aandachtspunten meegeven die nadere aandacht verdienen.

- Partijen geven aan beducht te zijn om achteraf geconfronteerd te worden met terugbetaling van ontvangen gelden en boetes indien komt vast te staan dat een bijdrage van het Rijk gezien moet worden als ongeoorloofde staatssteun. Dit geldt des te meer nu een onderscheid wordt gemaakt ten aanzien van satellietdistributie.
- Er is gesproken met de vier grootste pakketaanbieders en de kosten zijn geëxtrapoleerd naar de hele markt. RPO en NPO zijn van mening dat ook de kleinere pakketaanbieders moeten worden gecompenseerd, ook als de implementatie van de regionale nieuwsvensters tot onevenredig hoge kosten leiden in verhouding tot het aantal abonnees van de betreffende aanbieder. Toetreders in deze markt zullen ook op basis van gelijkheid een beroep moeten kunnen doen op deze vorm van compensatie.
- In de onderzoeksvraag is louter gekeken naar verspreiding van de 13 edities van NPO 2 naar de vaste thuisaansluiting (digitale tv-ontvanger). Vrijwel alle pakketaanbieders kennen echter ook 'out-of-home' verspreiding via laptop, smartphone of tablet. Voorzieningen hiervoor maken geen deel uit van de gepresenteerde resultaten. Er wordt nu van uitgegaan dat de veertiende, landelijke editie volstaat. Dit geldt ook voor pauzeren en uitgesteld kijken.